

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 11. 2016
COM(2016) 853 final

2016/0363 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o
poradie nezabezpečených dlhových nástrojov v hierarchii konkurzného konania**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2016) 377}

{SWD(2016) 378}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Navrhované zmeny smernice 2014/59/EÚ (smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk alebo BRRD) sú súčasťou legislatívneho balíka, ktorý obsahuje aj zmeny nariadenia (EÚ) č. 575/2013 (nariadenie o kapitálových požiadavkách alebo CRR), smernice 2013/36/EÚ (smernica o kapitálových požiadavkách alebo CRD) a nariadenia (ES) 806/2014 (nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií alebo SRM).

EÚ implementovala v posledných rokoch zásadnú reformu regulačného rámca pre finančné služby s cieľom zvýšiť odolnosť finančných inštitúcií v EÚ z veľkej časti na základe globálnych štandardov, ktoré boli dohodnuté s medzinárodnými partnermi EÚ. Reformný balík zahŕňal najmä nariadenie (EÚ) č. 575/2013 (nariadenie o kapitálových požiadavkách alebo CRR) o prudenciálnych požiadavkách na inštitúcie a smernicu 2013/36/EÚ (smernica o kapitálových požiadavkách alebo CRD) o dohľade nad inštitúciami, smernicu 2014/59/EÚ (smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk alebo BRRD) o ozdravení a riešení krízových situácií inštitúcií a nariadenie (EÚ) č. 806/2014 o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií (SRM).

Tieto opatrenia boli prijaté v reakcii na finančnú krízu, ktorá sa rozvinula v rokoch 2007 – 2008. Absencia primeraných rámcov krízového riadenia a riešenia krízových situácií donútila vlády na celom svete zachraňovať banky po finančnej kríze. Následný vplyv na verejné financie, ako aj nežiaduca motivácia zoštatniť náklady na zlyhanie banky potvrdili, že je potrebný odlišný prístup k riadeniu bankových kríz a ochrane finančnej stability.

V rámci Európskej únie v súlade s významnými krokmi, ktoré boli prijaté na medzinárodných fórach, sa smernicou 2014/59/EÚ [smernica o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (BRRD)]¹ a nariadením (EÚ) č. 806/2014 [nariadenie o jednotnom mechanizme riešenia krízových situácií (SRM)]² zaviedol robustný rámec pre riešenie krízových situácií bánk s cieľom účinne riadiť bankové krízy a znížiť negatívny vplyv na finančnú stabilitu a verejné financie. Základným stavebným kameňom nástroja robustného rámca pre riešenie krízových situácií je záchrana pomocou vnútorných zdrojov (bail-in), ktorá pozostáva z odpísania dlhu alebo konverzie pohľadávok alebo iných záväzkov na vlastný kapitál podľa vopred definovanej hierarchie. Tento nástroj sa môže použiť na absorpciu strát a vnútornú rekapitalizáciu inštitúcie, ktorá zlyháva alebo pravdepodobne zlyhá tak, aby bolo možné obnoviť jej životaschopnosť. Z tohto dôvodu budú bremeno zlyhania inštitúcie znášať namiesto daňovníkov akcionári a ostatní veritelia.

Jedným z hlavných cieľov BRRD je uľahčiť absorpciu strát v súkromnom sektore v prípade bankovej krízy. Na dosiahnutie tohto cieľa musia všetky banky spĺňať minimálnu požiadavku na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL) s cieľom zabezpečiť dostatočné finančné

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností, Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, s. 1.

zdroje na odpísanie alebo konverziu na vlastný kapitál. Minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky v rámci BRRD spravidla nevyžaduje povinnú podriadenosť oprávnených nástrojov pre minimálnu požiadavku na vlastné zdroje a oprávnené záväzky. Z praktického hľadiska to znamená, že oprávnený záväzok týkajúci sa minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky sa môže zaradiť do platobnej neschopnosti na rovnakej úrovni (*pari passu*) ako niektoré ďalšie záväzky, ktoré nie je možné zachrániť pomocou vnútorných zdrojov v súlade s BRRD, ako sú prevádzkové záväzky, napr. krátkodobé medzibankové úvery alebo niektoré ďalšie záväzky, ktoré je možné zachrániť pomocou vnútorných zdrojov, ale ktoré by mohli byť vylúčené na základe vlastného uváženia, ak orgán pre riešenie krízových situácií môže zdôvodniť, že ich záchrana pomocou vnútorných zdrojov je z dôvodu prevádzkového výkonu alebo systémového rizika nákazy (napr. deriváty) ťažká. To by mohlo viesť k situáciám, v ktorých môžu majitelia dlhopisov, ktoré sa dajú zachrániť pomocou vnútorných zdrojov, tvrdiť, že sa s nimi pri riešení krízovej situácie zaobchádzalo horšie ako v prípade hypotetickej platobnej neschopnosti. V takom prípade by mali byť kompenzovaní finančnými prostriedkami z fondu na riešenie krízových situácií. Aby sa zabránilo tomuto riziku, môžu orgány pre riešenie krízových situácií rozhodnúť, že minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky by mala byť uspokojená pomocou nástrojov, ktoré sa radia do platobnej neschopnosti za ostatné záväzky, ktoré nie je možné zachrániť pomocou vnútorných zdrojov zo zákona, alebo ktoré je ťažké zachrániť pomocou vnútorných zdrojov (požiadavka podriadenosti).

Rada pre finančnú stabilitu (FSB) vydala dňa 9. novembra 2015 na globálnej úrovni hlavné prvky týkajúce sa celkovej schopnosti absorbovať straty (TLAC) (ďalej len „norma TLAC“), ktoré boli prijaté o týždeň neskôr na summite G20 v Turecku³. Na základe normy TLAC sa požaduje, aby globálne systémovo dôležité banky (G-SIB), ktoré sa v právnych predpisoch Únie uvádzajú ako globálne systémovo dôležité inštitúcie (G-SII), mali dostatočné minimálne množstvo záväzkov vysoko absorbujúcich straty (ktoré je možné zachrániť pomocou vnútorných zdrojov) (minimálna požiadavka TLAC) s cieľom zabezpečiť plynulú a rýchlu absorpciu strát a rekapitalizáciu pri riešení krízových situácií. Komisia sa vo svojom oznámení z 24. novembra 2015⁴ zaviazala predložiť legislatívny návrh do konca tohto roka tak, aby sa norma TLAC mohla implementovať v dohodnutom termíne v roku 2019.

Tento návrh je súčasťou úsilia Komisie zaviesť normu TLAC v Únii spolu s niekoľkými ďalšími návrhmi, ktorými sa mení súčasný rámec Únie pre ozdravenie a riešenie krízových situácií.

Návrh sa týka konkrétne cielených zmien BRRD v súvislosti s klasifikáciou platobnej neschopnosti držiteľov dlhových nástrojov, ktoré vydali banky Únie s cieľom vyhovieť požiadavkám BRRD a TLAC, ktoré sa týkajú schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať banky. S cieľom zvýšiť prevádzkový výkon a robustnosť právomocí na záchranu pomocou vnútorných zdrojov a s cieľom predísť právnej neistote sa v norme TLAC požaduje, aby záväzky mohli byť oprávnené na TLAC len v prípade, ak sú podriadené iným záväzkom, teda v prípade, že absorbujú straty v platobnej neschopnosti alebo pri riešení krízových situácií pred ostatnými „uprednostňovanými“ záväzkami, ktoré sú výslovne vylúčené z oprávnenosti na TLAC, ako sú napr. deriváty, kryté vklady alebo daňové záväzky.

³ FSB, *Zásady týkajúce sa schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať globálne systémovo dôležité banky (G-SIB), ktorých krízová situácia sa rieši, hlavné prvky vyhlásenia o celkovej schopnosti absorbovať straty*, 9.11.2015.

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Na ceste k dobudovaniu bankovej únie“, 24.11.2015, COM (2015) 587 final.

Z tohto dôvodu sa v norme TLAC stanovuje, aby požiadavka podriadenosti podliehala určitým výnimkám, pričom sa ale nepredpisuje, ako to dosiahnuť.

Požiadavka TLAC mať podriadené nástroje v kombinácii s potenciálnou požiadavkou na voľné uváženie orgánov Únie pre riešenie krízových situácií týkajúcou sa splnenia minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky aj prostredníctvom podriadených nástrojov však doviedla niektoré členské štáty k opätovnému prehodnoteniu ich vnútroštátnej klasifikácie platobnej neschopnosti. Niektoré členské štáty zmenili (alebo práve menia) klasifikáciu platobnej neschopnosti niektorých bankových veriteľov podľa svojho vnútroštátneho konkurzného práva s cieľom aktivovať možné uplatňovanie nástroja na záchranu pomocou vnútorných zdrojov v rámci BRRD a zabezpečiť, aby G-SII dodržiavali „požiadavku podriadenosti“ normy TLAC. Na základe niektorých vnútroštátnych prístupov boli niektoré existujúce zásoby nezabezpečeného nadriadeného dlhu s okamžitým účinkom podriadené, aby umožnili bankám splniť všetky požiadavky podriadenosti vyplývajúce z BRRD alebo normy TLAC. Banky by na základe iných postupov museli vystaviť nový dlh, ktorý spĺňa kritérium podriadenosti. Pretože doteraz prijaté vnútroštátne pravidlá sa zásadne odlišujú, medzi zúčastnenými stranami a členskými štátmi existuje široká dohoda o tom, že odlišné prístupy k zákonnej klasifikácii platobnej neschopnosti bankových veriteľov spôsobujú neistotu emitentom aj investorom a cezhraničným inštitúciám sťažujú uplatňovanie nástroja na záchranu pomocou vnútorných zdrojov. Táto neistota by mohla viesť aj k narušeniu hospodárskej súťaže v tom zmysle, že by sa v rôznych členských štátoch mohlo s držiteľmi nezabezpečených dlhov zaobchádzať rozdielne a náklady na dodržiavanie požiadaviek TLAC a minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky pre banky by sa mohli odlišovať v závislosti od členských štátov. Okrem toho by sa na základe týchto rozdielných vnútroštátnych konkurzných režimov s veriteľmi bánk zaobchádzalo veľmi odlišne pri nákupe dlhových nástrojov, ktoré vydali banky patriace do rôznych režimov vnútroštátnej hierarchie veriteľov.

Z vyššie uvedených dôvodov Európsky parlament vo svojej správe o bankovej únii⁵ žiada Komisiu, aby predložila návrhy na ďalšie znižovanie právnych rizík pohľadávok na základe zásady neznevýhodnenia veriteľov a Rada ECOFIN vo svojich záveroch zo 17. júna 2016⁶ vyzvala Komisiu, aby predložila návrh na spoločný prístup k hierarchii bankových veriteľov.

Konkrétny návrh týkajúci sa hierarchie bankových veriteľov je odôvodnený vzhľadom na odlišnú povahu príslušných záležitostí a vzhľadom na naliehavosť harmonizovaných pravidiel Únie zamedziť akémukoľvek ďalšiemu narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu. .

1.1. Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

V súčasnom rámci pre riešenie krízových situácií bánk Únie sa už požaduje, aby mali všetky banky v Únii dostatočné množstvo záväzkov vysoko absorbujúcich straty (ktoré je možné zachrániť pomocou vnútorných zdrojov), ktoré by mali byť v prípade bánk, ktorých krízová situácia sa rieši, zachránené pomocou vnútorných zdrojov. Uľahčením používania nástroja na záchranu pomocou vnútorných zdrojov prostredníctvom dodržiavania požiadavky podriadenosti v súlade s BRRD a normou TLAC sa návrhom zlepši uplatňovanie existujúcich pravidiel a pomôže sa pri zavádzaní normy TLAC v rámci Únie. Tento návrh je teda v súlade s celkovým cieľom rámca pre riešenie krízových situácií bánk Únie, ktorým je zníženie pomoci daňovníkov pri riešení krízových situácií bánk.

⁵ Správa o bankovej únii - Výročná správa za rok 2015 (2015/2221 (INI)).

⁶ Závery Rady zo 17. júna 2016 týkajúce sa plánu dobudovania bankovej únie: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_en.pdf.

1.2. Súlad s ostatnými politikami Únie

Tento návrh je súčasťou širšej revízie finančných právnych predpisov Únie, ktorých cieľom je znížiť riziká vo finančnom sektore a zároveň podporiť udržateľné financovanie hospodárskej činnosti. Je plne v súlade so základnými cieľmi EÚ, a to s podporou finančnej stability, so znížením pomoci daňovníkov pri riešení krízových situácií bánk, ako aj s prínosom k udržateľnému financovaniu hospodárstva.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

2.1. Právny základ

Navrhovanou smernicou sa mení súčasná smernica BRRD. Právny základ tohto návrhu je rovnaký ako právny základ BRRD, teda článok 114 Zmluvy o fungovaní EÚ. Toto ustanovenie umožňuje prijať opatrenia na aproximáciu vnútroštátnych predpisov, ktorých cieľom je vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

Návrhom sa harmonizujú vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa ozdravenia a riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností, najmä pokiaľ ide o ich schopnosť absorbovať straty a schopnosť rekapitalizovať pri riešení krízových situácií v rozsahu potrebnom na zabezpečenie toho, aby banky členských štátov a Únie mali k dispozícii rovnaké nástroje a schopnosti na riešenie zlyhania bánk v súlade s dohodnutými medzinárodnými normami (norma TLAC).

Stanovením harmonizovaných pravidiel na vnútornom trhu, ktoré sa týkajú zaobchádzania s niektorými bankovými veriteľmi, ktorých krízová situácia sa rieši, návrh podstatne znižuje odchýlky vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sa týkajú schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať banky, ktoré by mohli narušiť hospodársku súťaž na vnútornom trhu. Tento návrh má preto za cieľ vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu.

Článok 114 Zmluvy o fungovaní EÚ je teda vhodným právnym základom.

2.2. Subsidiarita

V súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii v oblastiach, ktoré nepatria do jej výlučnej právomoci, by mala Únia konať len vtedy a do tej miery, ak ciele navrhovaného opatrenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, a to buď na centrálnej úrovni alebo na regionálnej a miestnej úrovni, ale z dôvodov rozsahu alebo dôsledkov navrhovaného opatrenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Únia a jej členské štáty sa zaviazali implementovať rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií bánk Únie v súlade s medzinárodnými normami. Pri absencii akéhokoľvek opatrenia Únie by samotné členské štáty mali prijať pravidlá týkajúce sa zaobchádzania s bankovými veriteľmi, ktorých krízová situácia sa rieši, s cieľom uľahčiť uplatňovanie nástroja na záchranu pomocou vnútorných zdrojov v súlade s BRRD a implementovať normu TLAC schválenú na medzinárodnej úrovni. V dôsledku veľmi rozdielnych vnútroštátnych pravidiel čelia banky a ich veritelia (investori) právnej neistote a rôznym nákladom, ktoré sú potenciálne vyššie než náklady, aké by vznikli v situácii, ak by bolo prijaté opatrenie na úrovni Únie. Z tohto dôvodu je opatrenie na úrovni Únie žiaduce s cieľom uľahčiť harmonizované uplatňovanie nástroja na záchranu pomocou vnútorných zdrojov v súlade s globálnou normou TLAC tak, aby bolo možné čo najviac zmierniť náklady na dodržiavanie

predpisov bánk a ich veriteľov a súčasne zabezpečiť účinné riešenie krízových situácií v prípade zlyhania bánk.

2.3. Proporcionalita

Podľa zásady proporcionality by obsah a forma opatrenia Únie nemali prekročiť rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľov, a to v súlade s celkovými cieľmi zmlúv. Návrh by nemal mať zásadný vplyv na zaťaženie bánk pri dodržiavaní platných pravidiel týkajúcich sa schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať a znížiť ich náklady na dodržiavanie normy TLAC. Navyše tým nebude dotknuté právo bankových veriteľov a investorov týkajúce sa existujúcich zásob bankového dlhu. Ustanovenia tohto návrhu sú teda primerané tomu, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov.

3. VÝSLEDKY POSÚDENÍ VPLYVU

3.1. Posúdenie vplyvu

Návrh, ako súčasť širšieho balíka týkajúceho sa preskúmania finančných právnych predpisov Únie, ktorých cieľom je zníženie rizík vo finančnom sektore, bol predmetom rozsiahleho posúdenia vplyvu. Návrh správy o posúdení vplyvu bol výboru Komisie pre kontrolu regulácie⁷ predložený 7. septembra 2016. Výbor vydal prvé záporné stanovisko. Po posilnení balíka týkajúceho sa preskúmania o údaje založené na dôkazoch vydal výbor 27. septembra 2016 súhlasné stanovisko.

Komisia vypracovala posúdenie vplyvu niekoľkých alternatív politiky v súlade s politikou „lepšej regulácie“. Možnosti politiky boli posúdené podľa hlavných cieľov zvýšenia schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať banky, ktorých krízová situácia sa rieši, a v kontexte právnej istoty a súdržnosti rámca pre riešenie krízových situácií. Posúdenie bolo vykonané s ohľadom na účinnosť pri dosahovaní uvedených cieľov a na nákladovú efektívnosť realizácie rôznych možností politiky.

V posúdení vplyvu sa odmieta možnosť nezmenenej politiky, pokiaľ ide o hierarchiu veriteľa banky v konkurznom konaní v Únii, pretože táto možnosť vytvára narušenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu pre bankový nadriadený nezabezpečený dlh, keďže rozdielne postavenie držiteľov bankových dlhov v jednotlivých členských štátoch môže nerovnomerne ovplyvňovať financovanie nákladov bánk. Pokiaľ ide o harmonizáciu, bolo zvážených niekoľko čiastkových možností⁸ a v posúdení vplyvu sa dospelo k záveru, že vytvorenie osobitnej „neuprednostňovanej“ nadriadenej triedy nezabezpečeného dlhu je nákladovo najúčinnější spôsob, ako majú G-SII vyhovieť požiadavke podriadenosti normy TLAS a žiadosti orgánov pre riešenie krízových situácií (uplatňovanej prípad od prípadu) týkajúcej sa dodržiavania minimálnej požiadavky na vlastné zdroje a oprávnené záväzky v rámci celého podriadeného dlhu. Oproti nástrojom vlastných zdrojov by tieto dlhové nástroje mohli byť pri riešení krízových situácií bánk zachránené len pomocou vnútorných zdrojov, a to po odpísaní alebo konverzii akýchkoľvek nástrojov vlastných zdrojov a pred zachránením iných nadriadených záväzkov pomocou vnútorných zdrojov. Hlavnou výhodou tejto možnosti je, že banky by mohli pokračovať vo vydávaní (menej nákladných) nadriadených dlhov na účely financovania alebo z prevádzkových dôvodov, zatiaľ čo nová trieda dlhov by sa mohla použiť

⁷ Odkaz na posúdenie vplyvu a jeho zhrnutie.

⁸ Tri čiastkové možnosti sú : i) zákonné podriadenie celého nezabezpečeného dlhu so spätným účinkom; ii) tvorba kategórie neuprednostňovaných nadriadených dlhov; iii) zákonná preferencia všetkých vkladov voči nadriadeným dlhom.

najmä na dodržiavanie právnych predpisov spolu s pravidlami týkajúcimi sa schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať.

3.2. Základné práva

Tento návrh je v súlade so základnými právami a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, predovšetkým práva na vlastníctvo a slobodu podnikania, a musí sa uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami. Táto smernica zabezpečuje najmä to, aby nebol zásah do vlastníckych práv bankových veriteľov neprimeraný. Tým sa zabezpečí, že dotknutí veritelia neutrpia vyššie straty ako tie, ktoré by vznikli, ak by boli inštitúcie zlikvidované v rámci bežného konkurzného konania v čase, keď sa prijme rozhodnutie o riešení krízovej situácie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

5.1. Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

V návrhu sa požaduje, aby členské štáty transponovali zmeny BRRD do svojho vnútroštátneho práva najneskôr do [júna 2017] a aby banky dodržiavali pozmenené pravidlá do [júla 2017].

5.2. Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Návrhom sa mení článok 108 BRRD prostredníctvom čiastočnej harmonizácie hierarchie veriteľa banky v konkurznom konaní, pokiaľ ide o prioritné postavenie držiteľov bankového nadriadeného nezabezpečeného dlhu, ktorý je oprávnený na splnenie pravidiel BRRD a normy TLAC týkajúcej sa schopnosti absorbovať straty a schopnosti rekapitalizovať banky, a najmä požiadavky „podriadenosti“.

V novom ustanovení sa zachováva existujúca trieda nadriadeného dlhu a zároveň sa vytvára nová trieda aktív „neuprednostňovaného“ nadriadeného dlhu, ktorá by mala byť pri riešení krízových situácií zachránená pomocou vnútorných zdrojov po ostatných kapitálových nástrojoch, ale pred inými nadriadenými záväzkami. Inštitúcie majú aj naďalej možnosť vydávať dlh v oboch triedach, pričom iba „neuprednostňovaná“ nadriadená trieda je oprávnená na minimálnu požiadavku TLAC alebo akúkoľvek požiadavku podriadenosti, ktorú by mohli uložiť orgány pre riešenie krízových situácií prípad od prípadu.

Navrhovanou smernicou by nemali byť dotknuté existujúce zásoby bankového dlhu a ich zákonná klasifikácia platobnej neschopnosti, pričom sa použije na všetky emisie bankového dlhu po jeho dátume uplatňovania. Pokiaľ ide o dlhové nástroje emitované pred dátumom uplatňovania tejto smernice uvedeným v článku 2 ods. 1 [júl 2017], klasifikácia ich platobnej neschopnosti by sa mala riadiť vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov, ktoré boli prijaté [31. decembra 2016].

V navrhovanej smernici sa požaduje, aby ju členský štát transponoval do [júna 2017] a dátum jej uplatňovania je stanovený na [júl 2017].

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ, pokiaľ ide o poradie nezabezpečených dlhových nástrojov v hierarchii konkurzného konania

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky,⁹

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁰,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Rada pre finančnú stabilitu (FSB) zverejnila 9. novembra 2015 hlavné prvky celkovej schopnosti absorbovať straty (TLAC) (ďalej len „norma TLAC“), ktoré skupina G-20 schválila v novembri 2015. Na základe normy TLAC sa požaduje, aby globálne systémovo dôležité banky (G-SIB), ktoré sa v právnych predpisoch únie uvádzajú ako globálne systémovo dôležité inštitúcie (G-SII), mali dostatočné minimálne množstvo záväzkov s vysokou schopnosťou absorbovať straty, ktoré je možné zachrániť pomocou vnútorných zdrojov, s cieľom zabezpečiť plynulú a rýchlu absorpciu strát a rekapitalizáciu pri riešení krízových situácií. Komisia sa vo svojom oznámení z 24. novembra 2015¹¹ zaviazala predložiť do konca roka 2016 legislatívny návrh, ktorý umožní implementáciu normy TLAC na medzinárodnej úrovni v dohodnutom termíne v roku 2019.
- (2) Pri implementácii normy TLAC v Únii sa musí zväžiť minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky (MREL) pre jednotlivé inštitúcie, ktorá sa vzťahuje na všetky úverové inštitúcie a investičné spoločnosti Únie, ako je stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ¹². Pretože norma TLAC a

⁹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹⁰ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov „Na ceste k dobudovaniu bankovej únie“, 24.11.2015, COM (2015) 587 final.

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS, a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES,

minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky sledujú rovnaký cieľ, a to zabezpečiť, aby úverové inštitúcie a investičné spoločnosti v Únii mali dostatočnú schopnosť absorbovať straty, mali by tieto dve požiadavky dopĺňať spoločný rámec. Po prevádzkovej stránke by do právnych predpisov Európskej únie mala byť zavedená harmonizovaná minimálna úroveň normy TLAC pre G-II („minimálna požiadavka TLAC“) prostredníctvom zmien nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013¹³, zatiaľ čo špecifické navýšenie pre danú inštitúciu G-SII a špecifická požiadavka na danú inštitúciu inú ako G-SII by sa mali riešiť prostredníctvom cielených zmien smernice 2014/59/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014¹⁴. Príslušné ustanovenia tejto smernice, pokiaľ ide o poradie nezabezpečených dlhových nástrojov v hierarchii konkurzného konania, sa vzájomne dopĺňajú s ustanoveniami vo vyššie uvedených právnych predpisoch a v smernici 2013/36/EÚ¹⁵

- (3) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby úverové inštitúcie a investičné spoločnosti mali dostatočnú schopnosť absorbovať straty a schopnosť rekapitalizovať s cieľom zabezpečiť plynulú a rýchlu absorpciu strát a rekapitalizáciu pri riešení krízových situácií s minimálnym vplyvom na finančnú stabilitu a daňovníkov. Mohlo by sa to dosiahnuť prostredníctvom neustáleho dodržiavania minimálnej požiadavky TLAC zo strany úverových inštitúcií a investičných spoločností, ako je stanovené v nariadení (EÚ) č. 575/2013, a požiadavky na vlastné prostriedky a povolené záväzky, ako je stanovené v smernici 2014/59/EÚ.
- (4) V norme TLAC implementovanej v právnych predpisoch Únie prostredníctvom nariadenia (EÚ) č. 575/2013 sa požaduje, aby G-SII spĺňali minimálnu požiadavku TLAC (s určitými výnimkami) s podriadenými záväzkami, ktoré vyplývajú z dlhových nástrojov, ktoré majú v rámci konkurzného konania nižšie postavenie ako iné prednostné záväzky („požiadavka podriadenosti“). Smernica 2014/59/EÚ umožňuje, aby orgány pre riešenie krízových situácií prípad od prípadu požadovali, aby G-SII a iné inštitúcie spĺňali požiadavky špecifické pre danú spoločnosť, pokiaľ ide o podriadené záväzky, aby tak zmiernili riziko právnej námietky veriteľov na základe skutočnosti, že ich straty pri riešení krízových situácií sú vyššie ako straty, ktoré by im vznikli v rámci bežného konkurzného konania.
- (5) Niekoľko členských štátov zmenilo klasifikáciu platobnej neschopnosti nezabezpečených nadriadených dlhov alebo ju práve mení v súlade so svojím vnútroštátnym konkurzným právom, čo úverovým inštitúciám a investičným spoločnostiam umožní dodržať požiadavku podriadenosti podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a smernice 2014/59/EÚ.

2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 806/2014 z 15. júla 2014, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií úverových inštitúcií a určitých investičných spoločností v rámci jednotného mechanizmu riešenia krízových situácií a jednotného fondu na riešenie krízových situácií a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1093/2010, Ú. v. EÚ L 225, 30.7.2014, s. 1.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES, Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338.

- (6) Doteraz prijaté vnútroštátne pravidlá sa podstatne odlišujú. Absencia harmonizovaných pravidiel Únie vytvára neistotu pre vydávajúce úverové inštitúcie, investičné spoločnosti aj investorov a sťažuje cezhraničným inštitúciám uplatňovanie nástroja na záchranu pomocou vnútorných zdrojov. To vedie aj k narušeniu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu za predpokladu, že sa náklady úverových inštitúcií a investičných spoločností na dodržiavanie požiadavky podriadenosti podľa nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a smernice 2014/59/EÚ a náklady, ktoré znášajú investori pri kupovaní dlhových nástrojov, ktoré vydali úverové inštitúcie a investičné spoločnosti, keď kupujú dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, môžu v rámci Únie podstatne odlišovať.
- (7) Európsky parlament vo svojej správe o bankovej únii požiadal Komisiu, aby predložila návrhy na ďalšie znižovanie právnych rizík pohľadávok na základe zásady neznevýhodnenia veriteľov a Rada vo svojich záveroch zo 17. júna 2016¹⁶ vyzvala Komisiu, aby predložila návrh na spoločný prístup k hierarchii bankových veriteľov s cieľom zvýšiť právnu istotu pri riešení krízových situácií.
- (8) Preto je nevyhnutné, aby sa odstránili významné prekážky brániace fungovaniu vnútorného trhu a zabránilo sa narušeniu hospodárskej súťaže, ktoré môže vyplývať z absencie harmonizovaných pravidiel Únie týkajúcich sa hierarchie bankových veriteľov, a aby sa zabránilo vzniku takýchto prekážok a narušení v budúcnosti. V dôsledku toho by vhodným právnym základom tejto smernice mal byť článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) v súlade s výkladom judikatúry Súdneho dvora Európskej únie.
- (9) Aby sa náklady úverových inštitúcií a investičných spoločností na dodržiavanie požiadavky podriadenosti a akýkoľvek negatívny vplyv na ich náklady financovania znížili na minimum, mala by táto smernica umožniť, aby si členské štáty zachovali existujúcu triedu nezabezpečeného nadriadeného dlhu, ktorý má medzi dlhovými nástrojmi najvyššiu klasifikáciu platobnej neschopnosti, a aby pre úverové inštitúcie a investičné spoločnosti boli náklady na jeho vydanie nižšie než náklady na vydanie akýchkoľvek iných podriadených záväzkov. Od členských štátov by sa však malo požadovať vytvorenie novej triedy aktív „neuprednostňovaného“ nadriadeného dlhu, ktorá by mala byť pri riešení krízových situácií zachránená iba pomocou vnútorných zdrojov, a to po ostatných kapitálových nástrojoch, ale pred inými nadriadenými záväzkami. Úverové inštitúcie a investičné spoločnosti by mali mať aj naďalej možnosť vydávať dlh v oboch triedach, zatiaľ čo iba „neuprednostňovaná“ nadriadená trieda by mala byť oprávnená na splnenie požiadavky podriadenosti nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a smernice 2014/59/EÚ. To by malo úverovým inštitúciám a investičným spoločnostiam umožniť, aby na svoje financovanie alebo z iných prevádzkových dôvodov použili menej nákladný nadriadený dlh, pričom novú „neuprednostňovanú“ nadriadenú triedu by vydali s cieľom dodržať požiadavku podriadenosti.
- (10) Na to, aby nová „neuprednostňovaná“ nadriadená trieda dlhových nástrojov spĺňala kritériá nariadenia (EÚ) č. 575/2013 a smernice 2014/59/EÚ, by členské štáty mali zabezpečiť, aby ich pôvodná zmluvná splatnosť bola dlhšia ako jeden rok, aby nemala charakter derivátov a aby sa v príslušnej zmluvnej dokumentácii, ktorá sa vzťahuje na ich vydanie, výslovne odkazovalo na ich poradie v bežnom konkurznom konaní.
- (11) S cieľom zvýšiť právnu istotu pre investorov by členské štáty mali zabezpečiť, aby štandardné nadradené dlhové nástroje mali vyššie prioritné poradie v ich

¹⁶ Závery Rady zo 17. júna 2016 týkajúce sa plánu dobudovania bankovej únie: http://www.consilium.europa.eu/press-releases-pdf/2016/6/47244642837_en.pdf

vnútroštátnom konkurznom práve ako nová „neuprednostňovaná“ nadriadená trieda dlhových nástrojov v rámci bežného konkurzného konania. Členské štáty by takisto mali zabezpečiť, aby nová „neuprednostňovaná“ nadriadená trieda dlhových nástrojov mala vyššie prioritné poradie ako nástroje vlastných zdrojov alebo akékoľvek iné podriadené záväzky a na rozdiel od týchto nástrojov alebo záväzkov aby túto „neuprednostňovanú“ nadriadenú triedu dlhových nástrojov bolo možné zachrániť iba pomocou vnútorných zdrojov, keď sa začne riešiť krízová situácia vydávajúcej inštitúcie.

- (12) Keďže ciele tejto smernice, konkrétne stanovenie jednotných pravidiel týkajúcich sa hierarchie bankových veriteľov na účely rámca Únie pre ozdravenie a riešenie krízových situácií, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu ich rozsahu ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.
- (13) Je vhodné, aby sa zmeny smernice 2014/59/EÚ stanovené v tejto smernici uplatňovali na záväzky vydané v deň uplatňovania tejto smernice alebo po tomto dni a na záväzky, ktoré neboli k tomuto dátumu splatené. Na účely právnej istoty a na zmiernenie transformačných nákladov v čo najväčšej možnej miere by však mal členský štát zabezpečiť, aby sa všetky takéto nesplatené záväzky, ktoré vydali úverové inštitúcie a investičné spoločnosti pred týmto dátumom, riadili právnymi predpismi členských štátov, ktoré boli prijaté [31. decembra 2016]. Nesplatené záväzky by teda mali aj naďalej podliehať regulačným požiadavkám stanoveným v smernici 2014/59/EÚ a príslušných vnútroštátnych právnych predpisoch v znení, ktoré bolo prijaté [31. decembra 2016],

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny smernice 2014/59/EÚ

1. Z nadpisu článku 108 sa vypustia slová „vkladov“ a z článku 108 prvého pododseku písm. a) sa vypustia slová „bez prioritného postavenia“.
2. Na koniec článku 108 sa doplnia tieto odseky:

„2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade subjektov uvedených v článku 1 ods. 1 písm. a), b), c) a d) mali bežné nezabezpečené pohľadávky vyplývajúce z dlhových nástrojov s najvyšším prioritným poradím medzi dlhovými nástrojmi vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa riadi bežné konkurzné konanie, vyššie prioritné poradie ako nezabezpečené pohľadávky vyplývajúce z dlhových nástrojov, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

 - a) pôvodná zmluvná splatnosť dlhových nástrojov je dlhšia ako jeden rok;
 - b) nemajú charakter derivátov;
 - c) v príslušnej zmluvnej dokumentácii, ktorá sa vzťahuje na ich vydanie, sa výslovne odkazuje na poradie podľa tohto pododseku.
3. Členské štáty zabezpečia, aby bežné nezabezpečené pohľadávky vyplývajúce z dlhových nástrojov uvedených v odseku 2 mali vyššie prioritné poradie vo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktorými sa riadi bežné konkurzné konanie, ako

je prioritné poradie pohľadávok vyplývajúce z nástrojov uvedených v článku 48 ods. 1 písm. a) až d).

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa ich vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa riadi bežné konkurzné konanie tak, ako boli prijaté [31. decembra 2016], uplatňovali na bežné nezabezpečené pohľadávky vyplývajúce z dlhových nástrojov, ktoré vydali subjekty uvedené v článku 1 ods. 1 písm. a), b), c) a d) pred [dátum uplatňovania tejto smernice – júl 2017].“

Článok 2 *Transpozícia*

1. Členské štáty prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do [júna 2017]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.
Členské štáty uplatňujú tieto opatrenia od [júla 2017].
2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach uvedených v odseku 1 alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.
3. Členské štáty oznámia Komisii a Európskemu orgánu pre bankovníctvo znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3 *Nadobudnutie platnosti*

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4 *Adresáti*

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda